

kutatást végezni nem tudtunk. A bolygatottság ellenére összesen 43 objektumot tártunk fel. Az Árpád-kori objektumok között kell megemlítenünk több tárolóvermet, melyekből szép számmal gyűjtöttünk kerámiát, többek között fenékbélyeggel ellátott edénytöredékeket. Szintén az Árpád-korba sorolható egy külső kemence, a hozzá kapcsolódó munkagödörrel.

A késő középkori-kora újkori jelenségek között kiemelkedő két földbe mélyített épület. Az egyik egy megközelítően É-D-i tengelyű, ívelt falú pince, D-i vége folyosószerű folytatásban, ívesen végződött. Betöltésében vastag, 30–40 cm-es agyagrétegek váltakoztak vékony barna humuszos agyagrétegekkel, a pincének ez a része eredetileg egészen földbe vájt lehetett. Északi részében lépcsőszerűen kialakított lejáratot dokumentáltunk, mely egy Árpád-kori vermet vágott. Az objektum fala mentén szabályos távolságokban jelentkeztek cölöplyukak, ill. a gádorszerű lejárát oszlopainak nyomai. Az objektum betöltéséből késő középkori, a felső rétegekből 16–17. századi és a bolygatás miatt jelenkori leletanyagot gyűjtöttünk.

A másik nagyobb késő középkori objektum felső körvonalában kerek, teljes mélységében (250 cm) szögletes, a sarkokban négy oldalfalba vájt oszlop nyomával. Az objektum lépcsőzetes lejárata K felé néz, itt a közművek miatt a teljes lejáratot nem tudtuk dokumentálni. Az objektum betöltésében két, jól elkülöníthető átégett réteget figyeltünk meg, a felsőből egy Zsigmond-kori bronzszeton került elő. Az objektumból nagy mennyiségű állatcsontot és kerámialeletet gyűjtöttünk.

A leletanyag a szécsényi Kubinyi Ferenc Múzeumba került.

Munkatársak: Soós Virág és Zandler Krisztián régészek.

GUBA SZILVIA

523. Szigetszentmiklós, Dunára-dűlő (KÖH 43138)

(Pest megye) Ó, B, Á, Kk

2009 májusától októberéig az M0 autót D-i nyomvonalán, Halásztelek és Szigetszentmiklós határában végeztünk megelőző régészeti feltárást az M0 PM-10 jelű lelőhelyen.

A terület két részre osztható. Az É-i, Dunához közelebb eső területen részben őskori tárológödrök és késő középkori beásások, ill. árkok kerültek elő, melyeket mezőgazdasági munkák bolygattak meg. Az É-i terület D-i felében inkább középkori objektumokat találtunk. A két Árpád-kori földbe mélyített ház alja tapasztott volt, kemencéjében kváderkövek és a malomkő töredékei kerültek elő. A házból nagyobb mennyiségű csigavonaldíszes kerámia is napvilágot látott.

Ezenkívül 47 sírból álló késő középkori temetőrészletet tártunk fel. A sírok nagyobb részében koporsószeget találtunk, néhány alkalommal a koporsó famaradványait is megtaláltuk. A csontvázakon az egykori viselet maradványai is dokumentálhatók voltak: párta, különböző

bronz ruhadíszek, ill. egy esetben bronzgyűrű is. A sírok mélysége 1–1,5 m volt, legtöbb esetben nyújtott helyzetben, mellkasra tett kézzel temették el halottaikat. Számottevő a csecsemő- ill. a gyermeksír.

A terület D-i, a sziget belseje felé eső részén, szondázó feltárást végeztünk, amely során főként bronzkori objektumok kerültek elő.

Munkatársak: Jóri Tünde, Merkl Máté régészhallgatók, Bernáth István ásatási technikus.

TEREI GYÖRGY

524. Szigetszentmiklós, Üdülősor (KÖH 33363)

(Pest megye) B, LT, Á

2009. május 18. és szeptember 9. között folytattuk az M5 autópálya PM-5–9 jelű lelőhelyeinek 2008-ban megkezdett szondázó feltárást (090/68, 0162/31, 0165/58 hrsz.).

A 005. lelőhelyen a Dunától távolabb, a településtől mintegy 350 m-re (KÖH 32102), a kora bronzkori Harangedény Csepel-csoport (Kr. e. 2600/2500–2000/1900) népcsoportjának 118 sírja került napvilágra. Többségük urnás és szórt hamvasztásos, egy pedig zsugorított csontvázas volt. Jellemző melléketek: urnák, borítótálak, korsók, csuprok, bögrék, harangedények, tálak, török, csuklóvédő lemezek.

A területen elszórta kora bronzkori és kelta települések is előkerültek.

A PM-7-es lelőhely K-i felében néhány szétszántott kora bronzkori sír került elő, amelyeket a nagyrévi kultúrához lehet sorolni.

Középkori maradványok az 5., 6., és a 7-8. lelőhelyen kerültek elő. Az egész területen megtalálható árkok és gödrök mellett, a 6. és a 7. lelőhelyen egy-egy, a Dunával párhuzamos kisebb dombháton (időszakos sziget) csoportokban veremházakat, kemencéket, tárolóvermeket, valamint árkokat bontottunk ki. A településrészlet a 12–13. századra keltezhető; az írott forrásokból ismert Szöllős faluval azonosítható, melynek első ismert említése IV. Béla 1246-os adományozó oklevelében található, amely leírja a szintén a Csepel-szigeten fekvő Háros falu határát.

A PM-9 lelőhely (KÖH 33362) a szondázások során negatívnak bizonyult.

HORVÁTH M. ATTILA – ENDRÓDI ANNA – KOVÁCS ESZTER

525. Szigetújfalu, Ercsi-rév, Duna-meder (KÖH 62564)

(Pest megye) B, Ró, Kú

2009. június 10-én szonaras felderítést végeztünk Ercsi és Szigetújfalu határában a lelőhely pontos helyének, kiterjedésének megállapítására. A felderítés során megállapítottuk, hogy a partra merőlegesen két helyen is falszerű jelenség húzódik, melyek közül a D-i jelenség végében a parttal párhuzamosan nagyméretű, szögletes tömbök, a tömbök között falomladéokra emlékeztető jelek látszódtak.